

TALYIGÁS JUDIT

A Tahi Kör története

A Tahi Kör a magyar információs társadalom stratégiai elképzeléseinek műhelyeként jött létre két, ugyanazzal a feladattal megbízott, egymás munkájáról csak később értesülő szakértői csoport tagjaiból az 1990-es évek végén. A szakmai riválisokként felkért szakértők összebékítésében, közösséggé alakításában meghatározó szerepe volt Talyigás Juditnak, a Miniszterelnöki Hivatal Stratégiai Elemző Központja kormányfőtanácsadójának, később a Kör összejövetelét ösztönzőjének, a Kör tagjai által írt, vagy éppen a Kör tagjai tiszteletére megjelentetett könyvek szerkesztőjének.

A ma már baráti társaságként működő Kör tagsága többször is bővült az elmúlt negyedszázadban. Az alapító tagok mellett a fiatalabb generációk képviselői is részt vesznek a társaság életében, szakmai programok, előadások szervezésében. A Tahi Kör történetét az olvasó egy személyes visszaemlékezésen keresztül ismerheti meg, azonban számos olyan szakmai és politikai tény és összefüggést fedezhet fel az írásban, amely a hivatalos nyilvánosságban nem volt köztudott.

Kulcsszavak: *Tézisek az információs társadalomról, Magyar Válasz, Informatikai és Hírközlési Minisztérium, E-világi beszélgetések.*

Szerzői információ

Talyigás Judit, villamosmérnök, szervező szakmérnök, politológus. Számos vállalati információs rendszer fejlesztésének irányítója, kutatási programok vezetője, informatikai kormányzati stratégiák kidolgozója; a Miniszterelnöki Hivatal kormányfőtanácsadója, a Magyar Posta Elektronikus Piacter vezetője, az MTI Sajtó- és Fotóarchívumának vezetője volt. A Budapesti Műszaki Egyetemen e-kereskedelmet és e-üzletvitelt oktatott; számos könyvet, könyvrészt, cikket írt. Létrehozta a Neumann János Számítógéptudományi Társaság e-Hétköznapiak szakosztályát és aktív résztvevője az NJSZT Informatikatörténeti Fórumának. 2019-ben Neumann-díjjal tüntették ki

Így hivatkozzon erre a cikkre:

Talyigás, Judit. „A Tahi Kör története”.

Információs Társadalom XXVI, 2. szám (2026): 15–26.

== <https://dx.doi.org/10.22503/inf tars.XXVI.2026.2.2> ==

A folyóiratban közölt művek

a Creative Commons Nevezd meg! – Ne add el! – Így add tovább! 4.0

Nemzetközi Licenc feltételeinek megfelelően használhatók.

The History of the Tahi Circle

The Tahi Circle was established in the late 1990s as a think tank for strategic visions of the Hungarian information society, comprising members of two expert groups that had been tasked with the same mission but only learned of each other's work much later. Judit Talyigás played a decisive role in reconciling these experts who had been invited as professional rivals, and transforming them into a community; who served as chief advisor to the Strategic Analysis Center of the Prime Minister's Office, and later became the driving force behind the Circle's gatherings and the editor of books written by Circle members or in their honor.

The membership of the Circle, which now functions as a group of friends, has expanded several times over the past quarter-century. In addition to the founding members, representatives of younger generations also participate in the Circle's activities and in organizing professional programs and lectures. Readers can learn about the history of the Tahi Circle through a personal memoir, but they will also discover several professional and political facts and contexts that were not widely known in official circles.

Keywords: *Theses on the Information Society, The Hungarian Response, Ministry of Information Technology and Communications, E-world Conversations*

*All materials
published in this journal are licenced
as CC-by-nc-nd 4.0*

2000 nyarán tízen ültünk Tahitótfaluban, egy barátságos kertben, a pattogó tűz körül. Ez látszólag nem különleges eset, hiszen nyaranta baráti társaságok gyakorta színesítik így a hétköznapiakat. Mi akkor nem voltunk baráti társaság. De akkor hogy kerültünk oda?

Kezdjük hivatalosan az elején. Az 1998-ban megalakult kormányban a Miniszterelnöki Hivatal Stumpf István miniszter vezette, államtitkára Bogár László volt, míg Zöldné Roska Marietta helyettes államtitkári beosztásban dolgozott ott. Ez volt az időszak, amikor az információs társadalom fogalma már a technológiai változásokra nyitott politikusokat is megérintette. Így történhetett, hogy egy épület – a Duna-parton álló Miniszterelnöki Hivatal – két magas beosztású vezetője is fontosnak tartotta, hogy az információs társadalom kiépülésének hazai céljai és a kapcsolódó feladatai valamilyen formában, hozzáértő szakemberek által megfogalmazásra kerüljenek.

Bogár László államtitkárságán, pontosabban a Stratégiai Elemző Központban mint kormányfőtanácsadó az információs társadalom kérdéseivel foglalkoztam, ami azt jelentette, hogy én kaptam feladatul e témában egy szakértői csapat létrehozását, működtetését és egy szakmai anyag elkészítését 1998 őszén.

Úgy terveztem, szakmailag színes, de nem túl sok emberből álló csapatot gyűjtök magam köré, hogy valóban együtt tudjunk dolgozni, de sokféle irányból, szakterületről hozzuk az ismereteket.

A felkért csapat 1998-ban, ábécérendben:

Farkas János szociológus, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Szociológia és Kommunikáció Tanszékének egyetemi tanára, aki 1984-ben alapította ezt a tanszékét. Számukra fontos volt, hogy számos nemzetközi szervezet tagjaként is a műszaki fejlődés társadalmi hatásainak kérdését vizsgálják. Személy szerint nekem a BME villamosmérnöki karán, hallgató koromban, szociológiát tanított, innen ismertem.

G. Tóth Károly távközlési mérnök, gazdasági mérnök 1992-től 1999-ig az Antenna Hungária stratégiai igazgatójaként jelentős szerepet játszott a vállalat korszerűsítésében. Amikor a Bakony Művek stratégiai igazgatója lettem – 1996-ban –, többször vele konzultáltam, innen ismertem.

Megyery Károly villamosmérnök, aki ekkor a KFKI Számítástechnikai Rt.-nél a kormányzati alkalmazások irodavezetője volt, és szakmai barátaim ajánlották.

Mojzes Imre fizikus, a BME-n egyetemi tanár, a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány Anyagtudományi és Technológiai Intézet (BAY-ATI) tudományos igazgatóhelyettese.

Szántó András az MTI és más napilapok újságírója, akit közös újságíró barátunk ajánlott a figyelmembe.

Székelly Iván szociológus, az adatvédelem és az információs szabadság szakértője, a BME oktatója és a CEU Nyílt Társadalom Archívum főtanácsadója.

Várhelyi Tamás, aki a legfiatalabb volt köztünk, és a vidéki élet friss ismereteivel is rendelkezett.

Összeállt a csapat, amelynek egyik erőssége volt a sokfajta képzettség és a sok területen szerzett tapasztalat. E sokszínűség része volt, hogy jómagam nemcsak az államigazgatásban dolgoztam, hanem öt évig az egészségügy szervezési területén is, illetve öt évig egy vidéki gyár igazgatója voltam. Így a terveinket és megoldásainkat

is sok szempont alapján alakíthattuk. Szakmai csapatunk másik erénye volt, hogy hamar kialakítottuk a közös munkanyelvünket.

Az első találkozások a munkamódszer kialakításának megbeszéléséről szóltak. Ez kétirányú volt: a tartalom és a forma. A célunk a széles társadalmi rétegek elérése üzenetünkkel, így a közérthető – és nem a túl szakmai – nyelvezetű kommunikáció mellett döntöttünk. Tudtuk, hogy az információs társadalom kérdései és várható hatásai széles körben nem ismertek, így munkánk meghatározó eleme a tudományos ismeretterjesztés volt.

Így alakult ki az elkészült anyagunk ama sajátos formája, hogy minden témában megfogalmaztunk egy néhány mondatos tézist, majd ennek közérthető magyarázatát, végül a megvalósításhoz szükséges feladatokat adtuk meg.

Az elkészült szakmai anyag öt nagy témakört ölelt fel:

- Gazdasági kihívások és a munka új világa,
- A tudásszerzés szükségessége és új módja,
- Az állam szerepe és az állampolgár esélyei az elektronikus közigazgatás körében,
- Az életminőség javítása, a kockázatok csökkentése,
- Az együttműködés és szabályozás új kultúrája.

A sűrű szakmai megbeszélések egyik szünetében a munkahelyem folyósóján sétálva összetalálkoztam Havass Miklóssal, aki akkor a SZÁMALK Rendszerház Rt. vezetője volt. Régről, de nem közlőrl ismerte egymást, mégis beszédbe elegyedtünk. Nem emlékszem már, ki mesélt előbb az aktuális feladatairól, de kiderült: ő is vezet egy szakmai csoportot, amely a hazai információs társadalom kérdéseivel foglalkozik, és a megbízást ugyanabban a házban, azaz szintén a Miniszterelnöki Hivataltól, pontosabban Roska Marietta államtitkártól kapták.

Munkájuk a *Magyar Válasz* volt (Havass et al. 2000). Terveik szerint (Networkshop 1999) az információs társadalomnak három területen kell teret biztosítania a társadalom, illetve a vállalkozások tevékenysége számára:

1. Biztosítani kell egy általánosan hozzáférhető, a lakosság széles rétegei számára elérhető árfekvésű eszközökből és elérhető árfekvésű szolgáltatásokból álló információs hálózatot.
2. Olyan adatoknak és ügyintézési eljárásoknak kell e hálózaton megjeleníteniük, amelyek a lakosságot érdekeltté, motiválttá teszik az elektronikus ügyintézésben, kommunikációban.
3. A közoktatás, a felsőoktatás, illetve a felnőttoktatás színterén elvileg minden magyar állampolgár számára meg kell teremteni az „új írástudás” képességét, és használatának igényét.

A fenti célok elérése mellett, célszerű az új konvergáló digitális technika erőteljes bekapcsolása:

A gazdaság átranzformálására, új termékek, szolgáltatások létrehozásával; új irányítási, piacra viteli módszerek átvételével; új munkahelytípusok kikísérletezésével.

Az államigazgatás és közigazgatás hatékonyra és szolgáltató típusúvá tételére.

Az általános emberi, kulturális, valamint a honi értékek védelmére, a személyiség kreatív kibontakozásának elősegítésére.

Beszélgetésünk végére egyértelmű volt, hogy a *Havass Miklós* vezette szakértői gárda – tagjai többek között *Bakonyi Péter* villamosmérnök, az Allianz Hungária Biztosító informatikai vezetője és az MTA főtitkárának informatikai tanácsadója, *Dömölki Bálint* matematikus, az IQSOFT Rt. igazgatósági elnöke, *Gordos Géza* és *Pap László*, mindketten villamosmérnökök és a BME Villamosmérnöki Karán tanszékvezetők, sőt Pap még a kar dékánja is – és az én csapatom tagjai hasonlóan gondolkodunk.

Rivális munkacsoportokból közös társaság

E találkozás után Mojzes Imrével beszélgetve, elhatároztuk, hogy nem hagyjuk a két szakmai csapatot egymás ellen kijátszani. Ezért meghívtuk a két társaságot Tahiba, Imre nyaralójába, egy kis hússütögetés melletti beszélgetésre.

Tízen gyűltünk össze. Pattog a tűz, no meg a kérdések és válaszok, mintha így, tízen valami hiányt pótolnánk a szakemberek közt rég elmaradt közvetlen beszélgetéssel. De akkor még, mint említettem, nem volt baráti társaság.

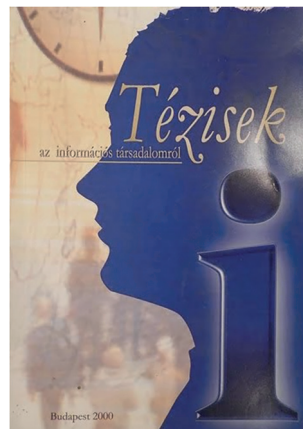
Ettől kezdve természetes volt, hogy mi: Bakonyi Péter, Dömölki Bálint, Farkas János, Gordos Géza, Havass Miklós, Megyery Károly, Mojzes Imre, Pap László, Székely Iván s jómagam, Talyigás Judit most már nemcsak szakmailag, hanem kicsit emberileg is összetartozunk.

Észrevétlen természeteséggel megalakult a Tahi Kör, hivatalosan 2000 nyarán. E kezdeti folyamatban számomra még egy fontos esemény volt: elkészült a *Tézisek a magyar információs társadalomról* című kötetünk (Talyigás 2000), és ennek szakmai bemutatóján az anyag ismertetését Dömölki Bálint vállalta, pontosabban örömmel felajánlotta.

A bemutatón sokan voltak, hiszen a Tézisek szakmai anyagát széles körben szétküldtük véleményezésre, és 39 érdemi választ kaptunk, köztük egyetemek, vállalkozások, önkormányzatok, minisztériumok és szakmai kutatóintézetek szakembereitől. Az intézmények a könyvbemutatón vezetői szinten képviseltették magukat.

1. ábra: Dömölki Bálint a Tézisek bemutatóján

2. ábra: A Tézisek borítója

Néhányunk szakmai életében jelentős változások történtek. Először Mojzes Imre lett 1999 nyarán az Y2K évszámkezelési kormánybiztosa egy évre, aztán jómagam a Magyar Posta elektronikus piacteret létrehozó szervezet igazgatója. Bakonyi Pétert 2002 tavaszán a frissen felállított Informatikai és Hírközlési Minisztérium helyettes államtitkárává nevezték ki. Így a Tahi Kör, mert akkor már így neveztük magunkat, „beköltözött” a minisztérium helyettes államtitkárának tárgyalójába, s havi találkozóját ott tartotta. Ezeken, s már az ezt megelőző találkozók is, a szabad beszélgetések közben, egy-egy aktuális szakmai témában – lehetett az adatvédelem vagy a távközlés új lehetősége – valamelyikünk felkészült egy előadással, azt megvitattuk, aztán a szakmai témát szabad baráti beszélgetés követte.

Emlékszem, ott ültünk Bakonyi Péter szobájában – talán kora ősz volt –, amikor körbenézve egyszer csak azt éreztem: itt vagyok kilenc szakmai barátommal, akikkel sokat beszélgetünk, szinte havonta találkozunk, de alig tudok valamit a másiktól. Persze a szakmai munkáját ismerem, de az embert nem. Vajon minek örül, mi a hobbjaja, milyen volt a gyerekkora?... Sőt, az is kiderült, hogy akik majd harminc éve dolgoznak együtt, ugyanígy éreznek. Kíváncsi lettem a barátaimra. Megállapodtunk, hogy felkérünk egy újságíró, készítsen mindannyiunkkal interjút, és ebből akár egy egyedi szakmai könyv is összejöhét.

Hovanyecz László újságíró örömmel lett partnerünk ebben a kalandban. A beszélgetésekhez Hovanyecz Lászlónak én hoztam a szakmai kérdéseket, s együtt kerestük fel, beszélgettünk el kilenc Tahi Körös barátommal. Így készültek az interjúk mindenkivel. 2003-ra elkészült az *E-világi beszélgetések* című kötet (Talyigás és Hovanyecz 2003).

3. ábra: A Tahi Kör tagjait bemutató könyv borítója

A könyv több érdekességgel is szolgált. E neves embereket, akikkel évek óta összejártam és beszélgettem, egyszer csak megismertem, megismerhettük egymást. Meséltek gyerekkorukról, vágyaikról, beteljesült és csak remélt szakmai céljaikról,

de megtudtam azt is, kinek mi a hobbija. Akik harminc éve együtt dolgoztak, ugyanígy rácsodálkoztak egymásra. A másik megközelítés Detrekői Ákosé volt: amikor megismerte a könyvet, azt mondta: egy BME-rendezvényen bemutatná – ekkor ő volt a BME rektora. A könyvbemutatón a fiatalok figyelmét arra hívta fel, hogy ebből a könyvből megtanulható a karrierépítés minden lépése, titka. Igen, minden szereplő más és más módon izgalmas szakmai utat, karriert futott be, s szerényen állíthatom, egészen magas szakmai beosztásokat is elértünk, bár első látszatra nagyon különböző módon, de kicsit jobban elmerülve az életutakban, sok bennünk a hasonlóság is.

4. ábra: A Tahi Kör tagjai és a könyv szerzője (Fotó: Gyukics Péter 2003.)

Fegyelmezetten: balról Székely Iván, előtte Farkas János, Iván bal oldalán Pap László, Hovanyecz László, Mojzes Imre, Talyigás Judit, Bakonyi Péter, Gordos Géza, Dömölki Bálint, Havass Miklós és Megyery Károly.

Itt említem meg, hogy a 2002-es kormányváltást követően létrejött Informatikai és Hírközlési minisztérium, amelynek minisztere Kovács Kálmán volt, csak egy kormányzati ciklust élt meg. Ezt követően az itt összefogott informatikai, hírközlési és távközlési feladatok más-más minisztériumok alfeladataiként bukkantak fel. Időnként egy részfeladat kiemelésével egy kormánybiztos jelent meg.

Rugalmas baráti-szakmai társaságunk tartott találkozókat Székely Iván meghívására a Blinken OSA Archivumban is, ahol Iván bemutatta az elképzelhetetlen méretű gyűjteményt. Mesélt egy-egy téma feldolgozásáról, a sok projektről, amelyek az egyre gazdagodó adattár egy-egy szegmensét szisztematikusan feltárják.

Évfordulók, meglepetések

2005 kora tavaszán Dömölki Bálint felesége, Andrea megkeresett engem s Mojzes Imrét: Bálint nyáron 70 éves lesz. Segítenétek valami csak neki szóló ünnep megszervezésében? – kérte, kérdezte.

A Tahi Kör első közös rendezvénye így a „Dömölki Bálint 70” lett. Készült könyv és ünnepi műsor jelentős hallgatósággal, a rendezvényre az M1 autópálya mellett, Budapesten túl egy barátságos „fogadóban” került sor. A könyv: *Mozaikok a magyar informatikából, Dömölki Bálint 70. születésnapjára* címmel jelent meg (Mojzes és Talyigás 2005), több mint harminc szerzővel. Az írások döntő része a hazai számítástechnika-történet egy-egy fontos epizódja. Csak néhányat véletlenszerűen említve: Kovács Győző: *Egy M3 történet*, Németh Pál: *Pótlapok az SzKI történetéhez*. Más írások személyes visszaemlékezések, illetve új érdekes informatikai megállapítások, például Bakonyi Péter: *A konvergencia hatása az információs társadalom fejlődésére*, vagy Detrekői Ákos írása: *A helymeghatározás szerepe és lehetőségei az informatikában*.

A műsor ekkor döntően szakmai előadásokból állt, de a városon túl, a barátságos fogadóban, a hivatalosság mellett elengedett baráti hangulat volt, s emlékezetes beszélgetések is kialakultak.

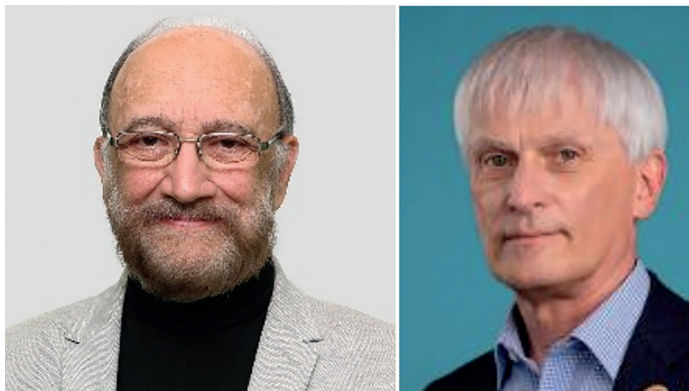
Két évvel később – közben sok szakmai-baráti Tahi Kör találkozás volt – Gordos Géza érte el a bűvös 70. évet. Most a *Mozaikok a hazai telematika eredményeiből, Gordos Géza 70. születésnapjára* címmel készült el egy 29 szakmai írást tartalmazó kötet, ismét a szerkesztésemben (Talyigás 2007). Géza hangulataihoz illően, no meg a felesége kérésére az Akadémián kapcsolódtunk az ünneplésére szervezett fogadáshoz. Néhányan a szerzők és írásaik közül: Boda Miklós: *Gézának – Főnix madár a magyar felsőoktatásban*, Vámos Tibor: *Gordos Géza 70 éves*, Prószéki Gábor: *A számítógépes nyelvészet hatása a nyelvtanításra*.

5. ábra: A Dömölki Bálint és Gordos Géza 70. születésnapjára készült szakkönyvek borítója

A könyvekből, amelyekből sorozat is lehetett volna, gazdagítva a hazai informatika történetét, csak ez a kettő készült el.

A Tahi Kör életében új elem jelentkezett. Egyre többen beszéltünk arról, hogy jó lenne fiatalítani, picit bővíteni. Sok név merült fel, végül Magyar Gábor és Prószéky Gábor befogadása mellett döntöttünk. Magam is meglepődtem, amikor kiderült: jól ismerik a Tahi Kör nevet és megtiszteltetésnek veszik a tagságot. Magyar Gábor villamosmérnök ebben az időben a BME stratégiai igazgatója volt, és a BME Távközlési és Médiainformatikai tanszékén is dolgozott. Később itt lett tanszékvezető, és sokszor vendéglátója a Tahi Körnek. Prószéky programtervező matematikus, nyelvész és a MorphoLogic cég alapító vezetője volt.

6. ábra: Prószéky Gábor és Magyar Gábor

Valahogy a sok szakmai program közben Bakonyi Péter 70 éves születésnapja elmaradt (ezúton is elnézést kérek Tőle).

2009-ben váratlan balesetben elhunyt Mojzes Imre (1948–2009). Első halottunk.

Érzékeltetve, hogy milyen a Tahi Kör, felidézem Havass Miklós 70. születésnapját. Igaz, ez egyszeri csoda volt, bár vérünkben van, hiszem, a játék, a humor. Miklós zene iránti rajongása (játszik is egy vonósnégyesben csellón), nagy közös tréfára készítetett minket – reméltük, örömet fog okozni neki. Megbeszéltük a feleségével, hogy előre egyeztetett időpontban elhozza Miklóst a Várba, a Zenatudományi Intézetbe, ahol ő zenei estet sejt születésnapi meglepetésnek a családtól. De helyette sokan vártuk egy bohózzattal, ahol a Tahi-tagokon túl barátok is felléptek. Igazából nemcsak az adott este, hanem a próbák sora is mély nyomot hagyott bennem. Gordos Géza minden Tahi-találkozón ott volt, de mindig késett. A próbákra mindig előbb érkezett, s nagy mókamester volt. A darabban szerepelt Prószéky, aki rendezte is, no és Magyar Gábor, Dömölki Bálint, Megyery Karcsi s jómagam, továbbá vendégként Sipka Juli, az IQSOFT marketingigazgatója, és a lányom, Talyigás Anikó matematika-informatikatanár is. A próbák hangulata olyan volt, mint amikor a kamaszok az iskolai tanulás mellett felismerik, hogy a világ színesebb, és akár csillagászok vagy festők is lehetnek. Így ízlelgettük a színjátszás és a nagy közös játék minden pillana-

tát. Aztán eljött a nagy nap, a Zenetörténeti Intézet terme megtelt színültig komoly informatikusokkal, és a hangulat olyan volt, mint egy fontos konferencia nyitóelőadása előtt. Aztán Miklósék is helyet foglaltak. S jött a felszabadult játék és nevetés. Nem volt érdekes, ki hol és milyen beosztásban dolgozik.

Havass Miklósnak nem készítettünk könyvet, mert ő akkor már megkezdte *A SZÁMALK és elődei* című könyv összeállítását mintegy húsz szerzőtárssal, ennek is társszerkesztője voltam. 2011-ben jelent meg (Havass, Sipka és Talyigás 2011).

Megújulás, új tagok

Folytatódtak a szakmai találkozóink, közben szaladtak az évek, változtak a beosztások, a megbízatások, a feladataink. 2013-ban Pap László 70. születésnapján az Akadémián egy vacsora közben koccintottunk az egészségére. Aztán még pár előadást tartottunk, s közben újabb tagok felvételét fontolgattuk. A javaslatok megfogalmazásánál még köztünk volt Gordos Géza, aki 2014-ben hunyt el. 2016-ban Farkas János hunyt el, ezzel jelentősen csökkentve egyik közös témánk, az informatika hatása mindennapjainkra, szociológiai alapú megközelítéséről a szakmai beszélgetéseket.

Az új tagok új szint és lehetőségeket hoztak, igaz, a fiatalítás csak részleges volt: *Sallai Gyula* villamosmérnök, a Posta Kísérleti Intézet igazgatója volt, majd többek között a Hírközlési Főfelügyelet elnökhelyettese, illetve a BME-n tanszékvezető egyetemi tanár; *Kovács Kálmán* gépészmérnök és hazánk egyetlen informatikai minisztere 2002–2006 között, ezt követően a BME Egyesült Innovációs Tudásközpont igazgatója.

7. ábra: Kovács Kálmán és Sallai Gyula

Ezzel kicsit új időszak vette kezdetét. Állandó találkozóhelyünk lett a Kovács Kálmán vezette intézmény, ahol akkor már Bakonyi Péter is dolgozott.

Közben 2024-ben újra jártunk az OSÁ-ban, ahol a Székely Iván által szervezett kiállítást néztük meg, s hallgattuk hozzá Iván szakmai eligazítását. A *Bazalt. A felejtés rétegei* című kiállítás a magyarországi kényszermunkatáborok bezárásának 70. évfordulójára készült, és a badacsonyi bazaltbányában működött tábor történetét

elevenítette fel. A közös kiállításnézés, a közös történelmi emlékezés is közelebb hozott minket.

Közben az információs technológia látszólag hihetetlenül gyors fordulatot vett. A mesterséges intelligencia témája újra és újra felmerült beszélgetéseink során, aztán úgy döntöttünk, hogy újra és újra előadást hallgatunk meg róla. Innen is látszik, mind tudtuk, ez nem egy hirtelen jött új technológiai eredmény, hanem az informatikai eszköztár folyamatos változásának része, de most olyan szintet ért el, hogy ennek a nyilvánosság is részese lehet.

Jó helyzetben vagyunk, mert a magyar nyelvű MI, a Puli nyelvmodellcsalád fejlesztője a Nyelvtudományi Intézet, amelynek vezetője Prószéky Gábor, aki a társaságunk tagja, így a legfrissebb eredményekről is hamar tájékoztatást kaptunk. Egy közös beszélgetős előadásra – én kérdezgettem – meghívtuk Futó Ivánt, aki a hazai szakértői rendszerek létrehozásának meghatározó alakja. A beszélgetés témája az MI – képviselte Prószéky – és a szakértői rendszerek – képviselte Futó Iván – különbségei és hasonlóságai. Érdekes volt.

2025-ben meghalt Dömölki Bálint. Nem vigasz, hogy 90 éves volt. Videófilmet készítettem a családjával, Róla. Így egy egészen másik dimenziót, a családapát és nagyapát ismerhettük meg.

2025 telén felmerült újra a bővítés kérdése, s talán nem is az a fontos, hogy az új tagok informatikusok legyenek, hanem hogy e technológiát alkalmazzák magas szinten, saját szakmájukban. Nem mondtuk ki, de azt hiszem, az új tagok felvételénél természetes elvárás, hogy általában az életfelfogásuk hasonló legyen hozzánk. Nehéz definiálni, mit is jelent ez: de az általános kíváncsiság, az új iránti vágy, az értelmes változás elősegítése és a magas szintű általános műveltség meg a jelentős szakmai munkateljesítmény összefoglalva talán a legfontosabbak. Most két irányból is tervezzük esetleges Tahi-tagok meghívását, de először egy előadás megtartását kérjük tőlük, aztán ha meghallgattuk őket, megbeszéljük, kik lehetnek a Kör tagjai.

Szaladnak az évek, szükséges a fiatalítás. Szeretnénk, ha a Tahi Kör a jövőben is olyan inspiráló társaság lenne, mint eddigi története során.

Irodalom

Fulajtár Pál (szerk.). *Networkshop ,99: 1999. március 30. - április 1. konferencia anyag. Magyar és angol kivonatok.* Budapest: NIIF Koordinációs Iroda, 1999.

<https://real.mtak.hu/145450/>

Havass Miklós (szerk.), Sipka László, Talyigás Judit (társszerk.). *A SZÁMALK és elődei.* Budapest: Számalk Kiadó, 2011.

<https://real-eod.mtak.hu/12652/>

Havass Miklós et al. *Magyar válasz az információs társadalom kihívásaira. Kézirat.* Tömörítve lásd: *Térinformatika*, 2000/4., 11–15. old.

https://real-j.mtak.hu/26080/4/terinformatika_2000_4.pdf

Mojzes Imre, Talyigás Judit (szerk.). *Mozaikok a magyar informatikából. Dömölki Bálint 70. születésnapjára.* Budapest: MIL-ORG KFT., 2005.

<https://real.mtak.hu/169921/>

Talyigás Judit (szerk.). *Tézisek az információs társadalomról*. Budapest: Miniszterelnöki Hivatal, 2000.

<https://real.mtak.hu/169898/>

Talyigás Judit (szerk.). *Mozaikok a hazai telematika eredményeiből. Gordos Géza 70. születésnapjára*. Budapest: Híradástechnikai Egyesület, 2007.

<https://real.mtak.hu/169895/>

Talyigás Judit, Hovanyecz László (szerk.). *E-világi beszélgetések.hu*. Budapest: Peszto Kiadó, 2003.

<https://real-eod.mtak.hu/12657/>